

uzvediba.lv

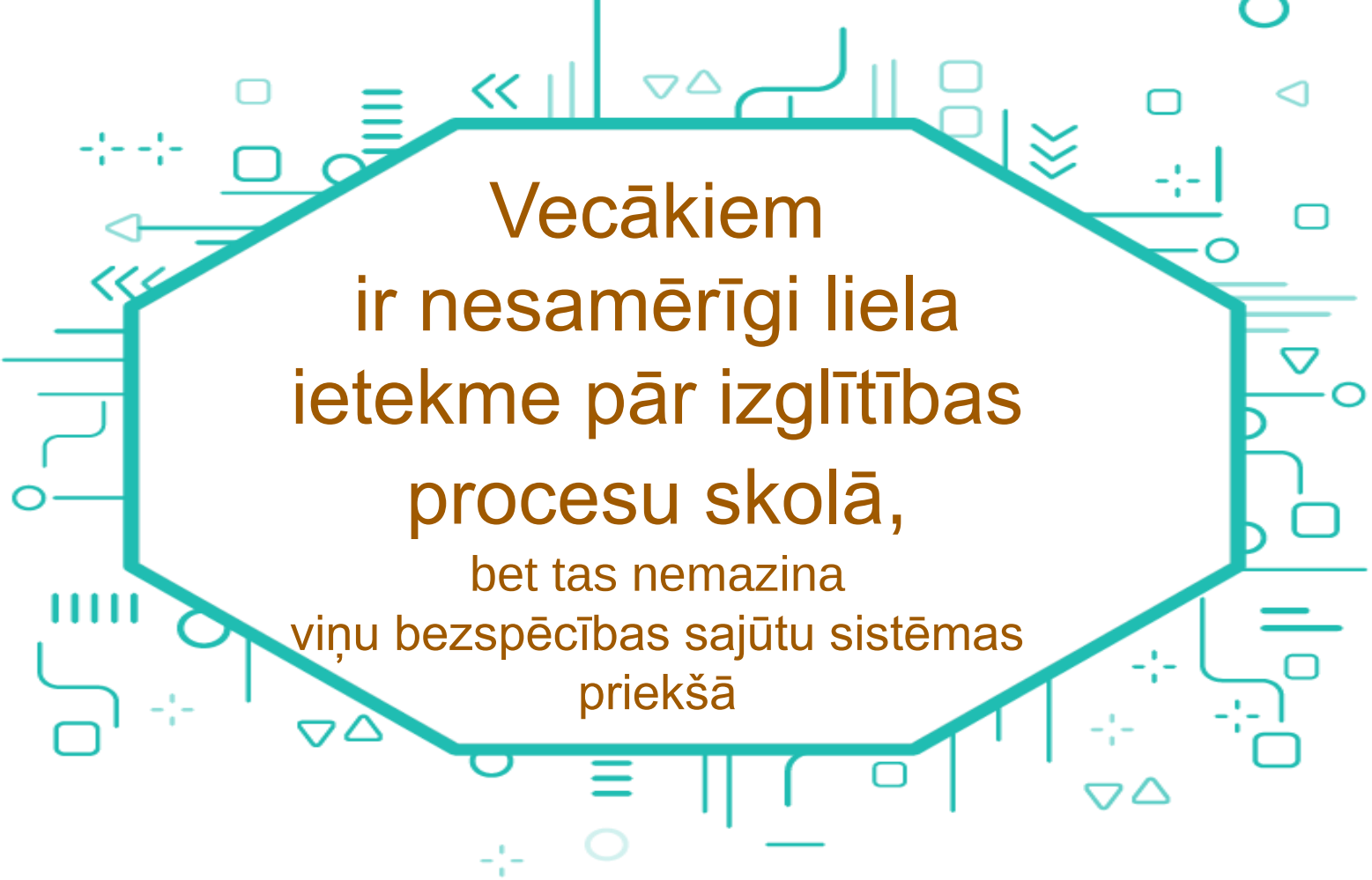
Skolas sadarbība ar vecākiem Veselīgas robežas

30.oktobris 16:00

Pirms sākam...

Vecākiem
ir nesamērīgi liela
ietekme pār izglītības
procesu skolā,
bet tas nemazina
viņu bezspēcības sajūtu sistēmas
priekšā

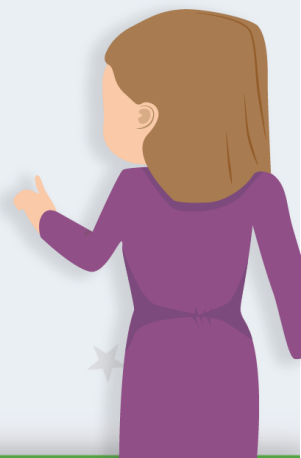
Piederības
sajūta

Sasniegumu
sajūta

Jautrība

Vide

R. Plevins

Vecāku gatavība sadarboties

- **Pirmsapzināšanās posms:** Cilvēks vēl nav apzinājies problēmu vai nepieciešamību sadarboties. Šajā posmā viņš var noliedz, ka problēma pastāv vai ka ir nepieciešams meklēt risinājumus.
- **Apzināšanās posms:** Persona sāk apjaust, ka problēma pastāv un ka sadarbība varētu būt noderīga, taču vēl nav gatava veikt izmaiņas. Šajā posmā notiek pārdomas, un var būt nepieciešama ārēja motivācija.
- **Sagatavošanās posms:** Cilvēks ir gatavs sākt darbības, lai uzlabotu situāciju. Viņš meklē informāciju un var veidot pirmās darbības ieceres, taču vēl nav sācis sadarbību pilnā mērā.
- **Sadarbības posms:** Persona aktīvi piedalās sadarbībā un veic darbības, lai uzlabotu situāciju. Šajā posmā ir skaidrs mērķis, un indivīds aktīvi līdzdarbojas.
- **Uzturēšanas posms:** Cilvēks ir pieņēmis sadarbību kā daļu no ikdienas un uztur šo uzvedību. Viņš ir gatavs risināt jautājumus un sadarboties ilgtermiņā.

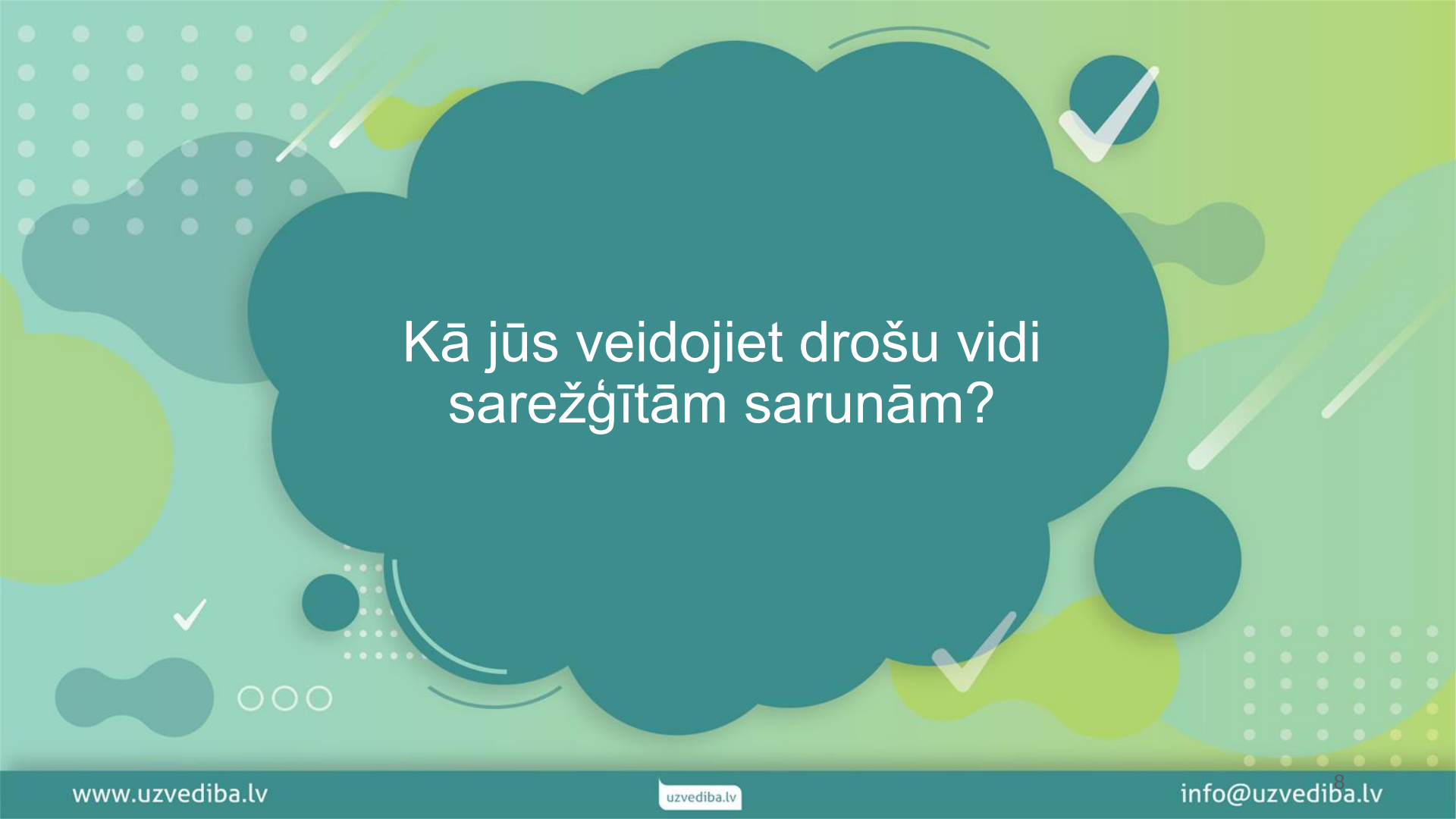
Kontakta cikls

- Pirmskontakts
- Kontakta sākums
- Kontakts
- Kontakta noslēgums
- Pēckontakts

1.pirmskontakts

Kā jūs veidojiet drošu vidi
sarežģītām sarunām?

Kā jūs veidojiet drošu vidi individuālās sarunās un sapulcēs?

- Atvērtas durvis, nesēdināt vecāku ar muguru pret durvīm
- Kafija, tēja.
- Cepumi vai maizītes
- Netikties vienam, bet arī ne viens pret baru
- Pārdomājiet krēslu un galdu izvietojumu
- Skatīšanās vienā virzienā
- Brīdinājums par citiem dalībniekiem
- Brīdinājums par sarunas ilgumu

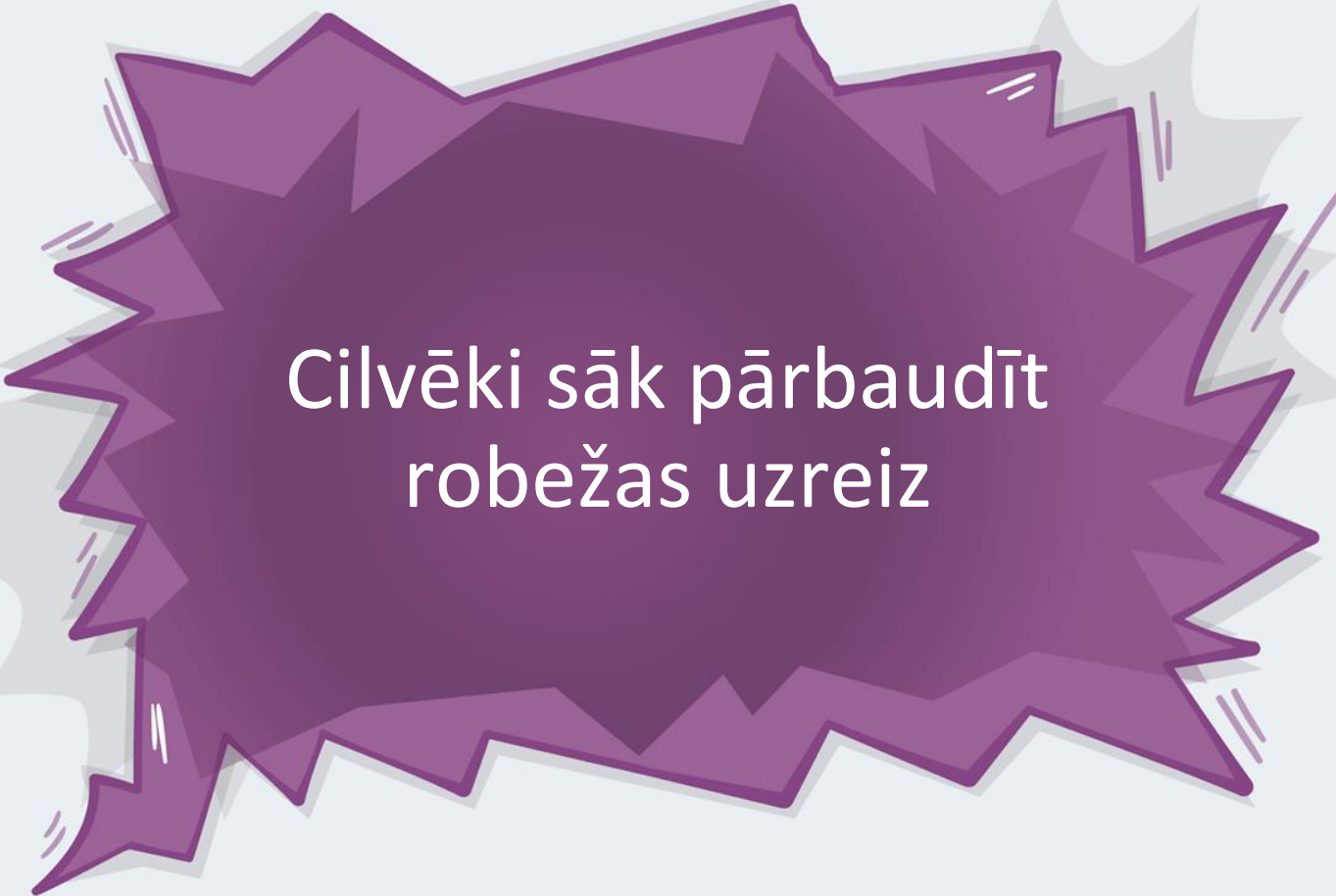
Kontakta sākums

Ievads ir ļoti svarīgs!

- **Sveiciens un pateicība par ierašanos:** Izsakiet pateicību vecākiem par viņu laiku un vēlmi piedalīties, tā veidojot pozitīvu sadarbības atmosfēru jau no sākuma.
- **Sapulces mērķis un nozīme:** Īsi paskaidrojiet, kāpēc šī sapulce ir nozīmīga, piemēram, lai veicinātu kopīgu izpratni par mācību procesu, bērna attīstību un klases dinamiku.
- **Galvenās tēmas un struktūra:** Īsi izklāstiet dienas kārtību, lai vecāki zinātu, kas sagaidāms, un kādos jautājumos varēs piedalīties. Piemēram, izglītības mērķi, klases uzvedības noteikumi, atbalsta iespējas un sadarbība starp skolu un ģimeni.
- **Uzsvars uz kopīgiem mērķiem bērna labā:** Uzsveriet, ka galvenais mērķis ir bērna labsajūta, attīstība un panākumi, kas ir gan vecāku, gan skolotāju kopīgs uzdevums.
- **Praktiskā informācija par jautājumu uzdošanu un diskusijām:** Norādiet, kad un kādā veidā var uzdot jautājumus, lai sapulce noritētu raiti. Varat aicināt vecākus uzdot jautājumus pēc katras tēmas vai pabeigt kopīgo daļu, atvēlot laiku diskusijām.

Kontakts

Cilvēki sāk pārbaudīt
robežas uzreiz

Robežas

🚧 Pienākumu

🚧 Laika

🚧 Ķermeņa, izskata

🚧 Izvēles

🚧 Piekļābības

🚧 Kārtības

🚧 Personisko lietu

🚧 Attiecību

🚧 Komunikācijas

🚧 Emociju

🚧 Reliģijas

🚧 Atpūtas un
privātās telpas

🚧 Materiāltehniskās
bāzes

🚧 Inventāra

🚧 Dzimuma robeža

🚧 Dažādības

🚧 Drošības

🚧 Subordinācijas

Būtiski ir iemācīties un atpazīt savus ierosinātājus Konfliktogēni (ierosinātāji)

Aizliegumi

Aizskarošs humors

Aizskaršana

Antipātijas pazīmes

Apvainojumi

Attaisnošanās

Augstprātība

Autoritātes

Distance

Egoisms

Haoss

Iebildumi

Ignorance

Ilga runāšana

Informācijas slēpšana,

Izsmieklis,

Kategoriskums

Kontrole

Monotona atkārtošana

Negatīvs novērtējums

Nenoteiktība

Nepateicība

Neuzmanība komunikācijā

Noguruma tēlošana

Noniecināšana

Noslēgtība

Pamācības

Parazītvārdi

Pavēles,

Paviršības

Pārākums

Pārtraukšana

Sačukstēšanās

Solījumu neturēšana

Specifiskas skaņas, balss

Spiešana

Vajadzību ignorēšana

Veiktā vērtības minimizēšana

KOMUNIKĀCIJAS ROBEŽAS

- Zvani – tikai līdz noteiktam laikam
- Laika ierobežojums – uzreiz brīdiniet par telefona sarunas vai tikšanās ilgumu
- Sarunas – noteiktā vidē, nevis uz ielas, lielveikalā vai autobusā, nedēļas nogalē
- Meklējiet arī pozitīvos aspektus, lai komunikācija veidotos psiholoģiski droša
- Ja kāds izrāda necieņu vai agresiju, izskaidrojiet, ka varēsiet turpināt sarunu tikai, ja tā notiks konstruktīvā un cieņpilnā veidā. Pieklājīgi, bet stingri norādiet, ka cieņas trūkums nav pieļaujams.
- Konfidencialitātes robežas

Praktiski knifi - Veidojiet telpu problēmas formēšanai

- Nesāc ar – Kādas problēmas? Kas atkal ir slikti?
- Sāc ar «Es redzu, ka jūs kas nomāc», «es redzu, ka kaut kas nav tā»
- «Mums ir svarīgi zināt, kā jūs redzat šo jautājumu
- Šīs pauzes ļaus mums pārdefinēt problēmu
- Pauzējiet, dodiet citiem laiku aizpildīt šo telpu.

Audzēknis nav draugs!
Vecāks nav draugs!

EMOCIJU ROBEŽAS

Dusmas pirms sarunas
uzsākšanas, eksplozija arī
varētu būt citu cilvēku
kontroles veids

Favorītisms!?!

Favorītisma pazīmes

- Uzslavas un atzinību saņem audzēkņi, kuri pēc būtības to nav pelnījuši
- Dažiem audzēkņiem ir īpašas privilēģijas
- Pedagoģs ieklausās tikai dažu viedokļos un ierosinājumos
- Viens par kādu rīcību var tik uzslavēts, bet cits – sodīts
- Kolektīvā ir cilvēks, pateicoties kuram notiek visas labās lietas un kāds, kura dēļ notiek viss sliktais
- Kādi izturas rupji pret citiem, uzskatot, ka viņiem ir īpašas pilnvaras to darīt
- Kādas lietas tiek atņemtas vieniem un piešķirtas citiem
- Starp pedagogu un audzēkņiem vai grupiņu veidojas īpaša saikne, kas ir redzama arī citiem

Par favorītiem kļūst

- Talantīgi bērni
- Slavenu un bagātu vecāku bērni
- Neatlaidīgu vecāku bērni
- Manipulatīvi bērni, kuriem tā ir izdzīvošanas stratēģija kopš agrīna vecuma
- Bērns, kurš vienkārši bija nepareizā laikā un vietā

ĶERMEŅA ROBEŽAS

Neļauj komentēt savu svaru,
izskatu.

Ļauj izstāstīt vīziju par saviem risinājumiem

- *Es redzu, kāpēc esat satraukts, un vai reizat, kā mēs varētu šo situāciju atrisināt?*
- *Ko vajadzētu izdarīt, lai šo situāciju atrisinātu?*
- *Kādi ir pirmie soļi sperami no mūsu puses, lai jūs justos droši?*
- Atvērtie jautājumi palīdz pārslēgties no emocijām uz racionālo domāšanu
- Izvēļu izsvēršana iedod kontroles sajūtu

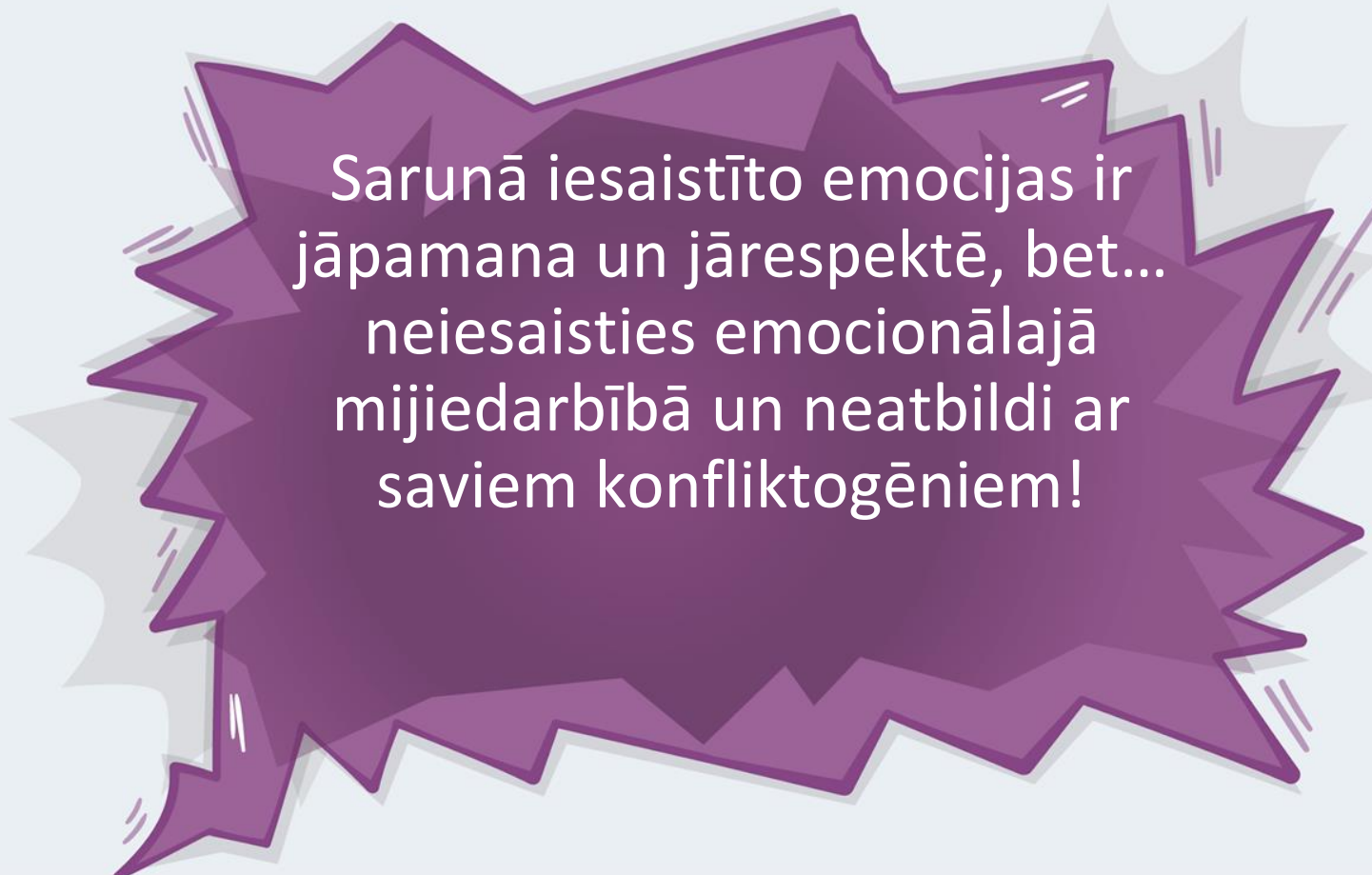
Radi sajūtu, ka tu patiešām vēlies palīdzēt

- Ļoti palīdz nefokusēties uz otras puses argumentiem, bet izrādīt interesi par personu, viņa situāciju, palīdzēšanu un emocionālo atbalstu

Nemēģini uzvarēt – radi mieru

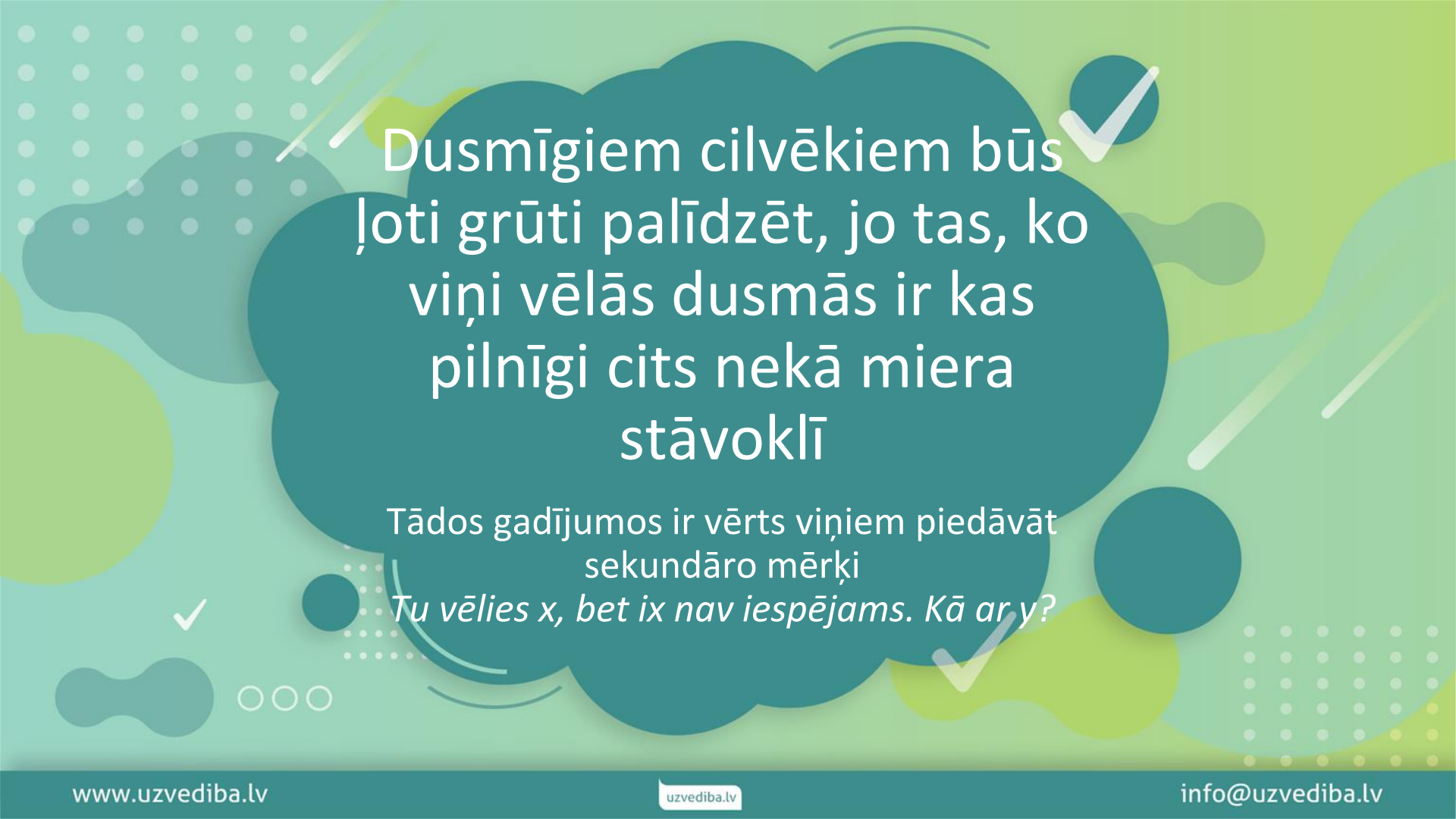
- Nesoli lietas, kuras nevarēsi izpildīt – reizēm godīgums un atklātība ir vislabākās lietas. ★
- Ir svarīgi nerādīt sevi kā uzvarētāju – būtiski, ka visi var atkāpties no cīņas cieņpilni un neveido atriebības plānus ★ ★
- Risini situāciju tik mierīgā veidā it kā tev būtu viss pasaules laiks
- Nedraudi! Atceries svarīgāko mērķi – bērns.

Sarunā iesaistīto emocijas ir
jāpamana un jārespektē, bet...
neiesaisties emocionālajā
mijiedarbībā un neatbilde ar
saviem konfliktogēniem!

Signāli konfliktam un konfliktogēniem no pedagogu puses

- *Visi viņi ir vienādi*
- *Mans darbs nav iepatīkties audzēkņiem*
- *Visas problēmas sākas no ģimenes*
- *Es nekad nesmaidu, lai viņi nedomā, ka man var kāpt uz galvas*
- *Kavēt nedrīkst ne minūti!*
- *Būs piezīmes, ja ko aizmirsīs, lai neizaug par izmantotājiem*

Dusmīgiem cilvēkiem būs
ļoti grūti palīdzēt, jo tas, ko
viņi vēlās dusmās ir kas
pilnīgi cits nekā miera
stāvoklī

Tādos gadījumos ir vērts viņiem piedāvāt
sekundāro mērķi

Tu vēlies x, bet ix nav iespējams. Kā ar y?

ATDALI VĒSTĪJUMUS NO METAVĒSTĪJUMIEM

- **Vēstījumi** ir vārdu salikums, gramatikas forma, metavēstījumi teiktā ir sirds un dvēsele.
- **Metavēstījums** mēs nododam ar balss toni, ķermeņa valodu, klusuma pauzēm, pārtraukšanu, acu skatienu

Un te bērni ir lieliski –

Kas notiek?

Tev ņem mantas nost? —————→

Tevi kaitina? —————→

Tev saka, ka lupatas virsū? —————→

Smejas par tavu rokrakstu? —————→

Ko teikt?

Ejam spēlēties kopā!

Es varu iedomāties, cik tu vientuļi
jūties? Ko mēs varam kopā padarīt?

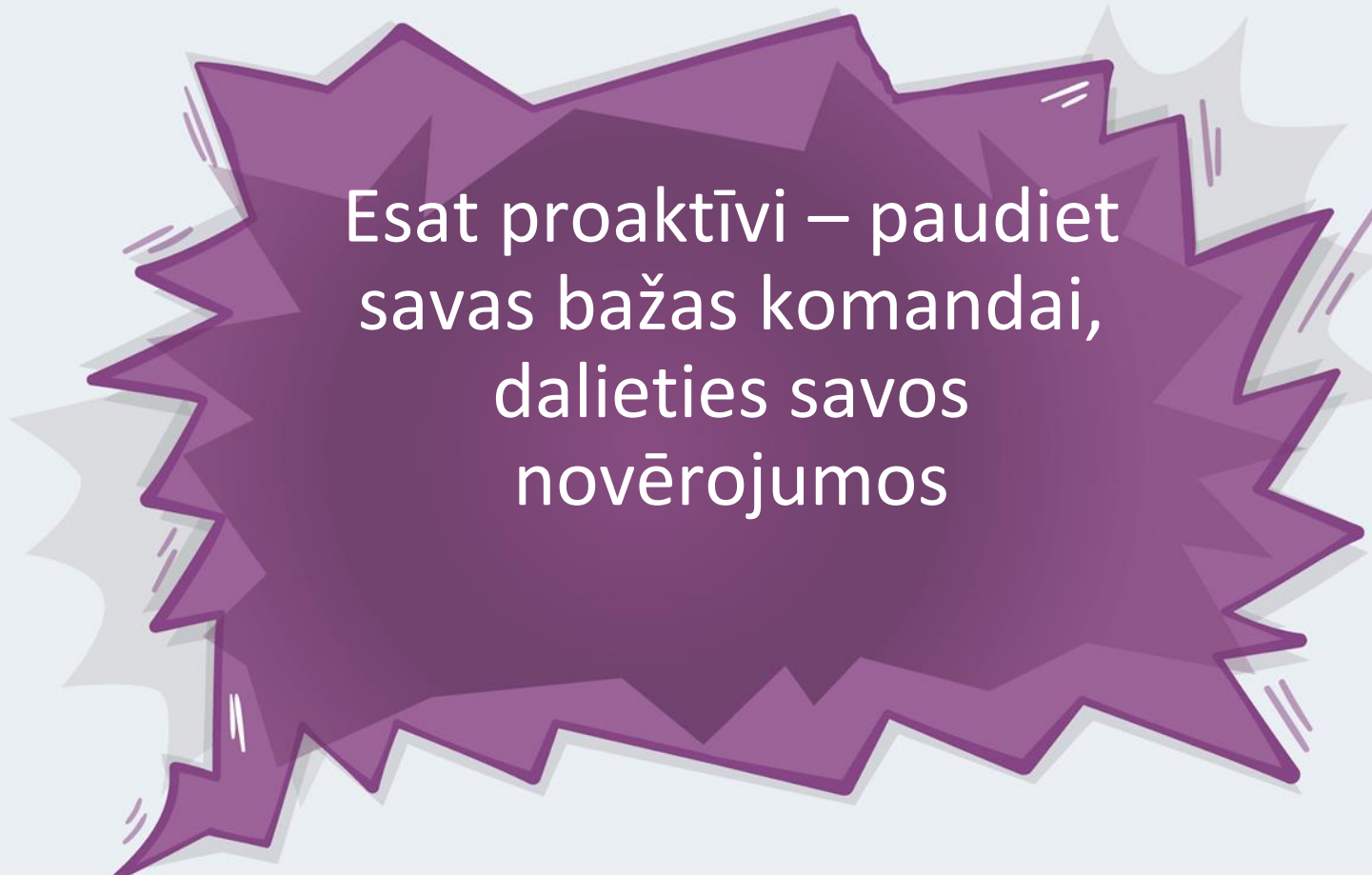
Es priecājos, ka tu tik labi proti
saskaņot krāsas

Cik tev labi izdodas pašam zīmēt!!!
Iedosi padomu, kā uzzīmēt...

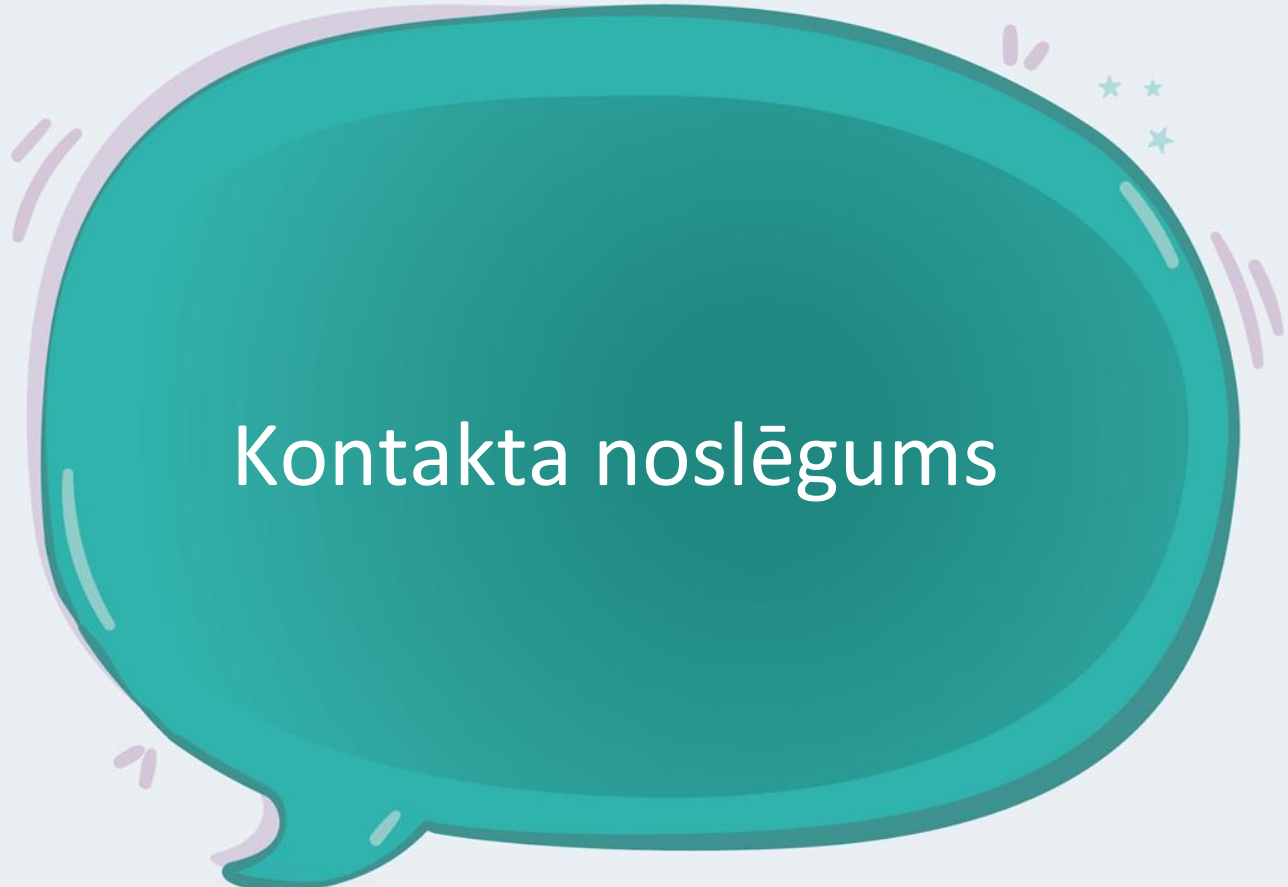

Kopsavēlks

- Neignorē verbālu vardarbību, piezīmes, nicinošus komentārus
- Trenējies pārformulēt vēstījumus no pasīvas uztveres uz aktīvām atbildēm
- Trenējies atpazīt pasīvās agresijas soļus un uzdot jautājumus: *Kas tas bija?*
- Formulē visiem vienādus sadarbības un saskarsmes noteikumus
- Piedāvā pārstrukturēt sarunu!
- Maini mijiedarbības nozīmi
- Nepiedāvā padomus un nenoraidi padomus (arī bezjēdzīgus). Esi vienkārši kontaktā
- Pāliec kontaktā
- Maini teiktā interpretācijas
- Pieņem to kā eksperimentu

Esat proaktīvi – paudiet
savas bažas komandai,
dalieties savos
novērojumos

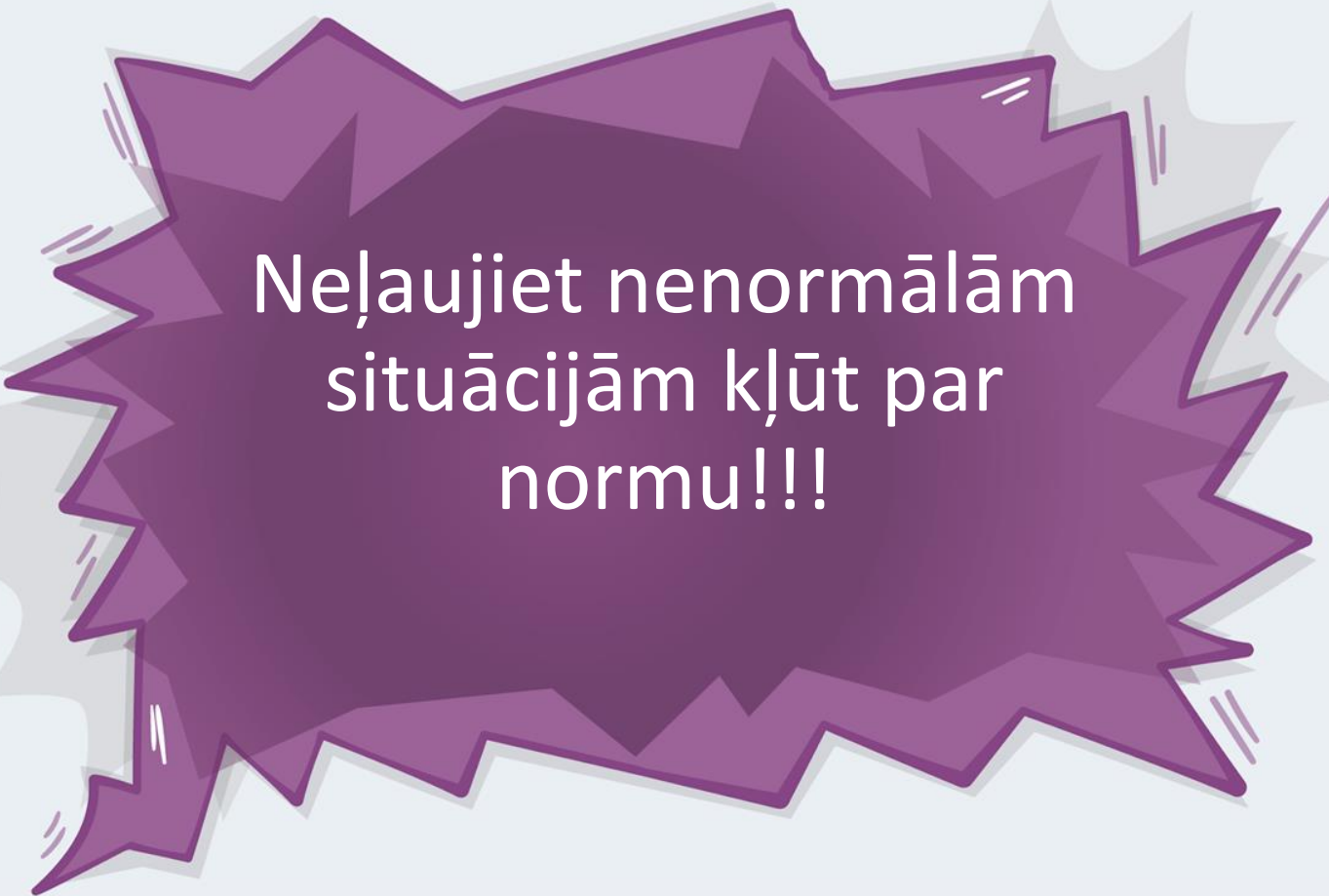
Kontakta noslēgums

Kontakta noslēgumā

- **Izsakiet sirsnīgu pateicību** par sadarbību, veltīto laiku vai atklātību sarunas laikā. Piemēram, *“Paldies par jūsu ieguldījumu un viedokli – tas mums ļoti palīdz.”*
- **Atzīmējiet pozitīvus aspektus**, kas radušies no sarunas. Tas varētu būt teikums par vienošanos, kas ir panākta, vai par risinājumiem, kas palīdzēs nākotnē. *“Es ļoti novērtēju, ka vienojāties par tālākiem soļiem.”*
- **Uzsveriet kopīgo mērķi** un vēlmi turpināt sadarboties bērna vai projekta interesēs. *“Mūsu kopējais mērķis ir atbalstīt bērna attīstību, un es ticu, ka kopā to varēsim īstenot.”*
- **Izsakiet gatavību palīdzēt nākotnē**, ja tas būs nepieciešams. Tas parāda, ka esat atvērts turpināt atbalstu. *“Ja ir vēl kādi jautājumi vai nepieciešama palīdzība, lūdzu, sazinieties jebkurā laikā.”*
- Draudzīga frāze vai smaids var radīt vieglu, patīkamu noskaņu. Piemēram, *“Lai jums jauka diena! Gaidu mūsu nākamo tikšanos.”*

Nekad neatstāji
pedagogu vienu!

Neļaujiet nenormālām
situācijām kļūt par
normu!!!

Paldies!

Avoti

- Brooks, Yvonne. Time Management for Kids: 30-Day Planner . Unknown.
- Cloud, Henry; Townsend, John. Boundaries with Kids: Workbook Zondervan.
- Cohen, Lawrence J.. The Opposite of Worry . Random House Publishing Group.
- McGonigal, Jane. SuperBetter. Penguin Publishing Group. Kindle
- Shani, Asaf. Kid-Friendly Ways To Change Behavior - Fun conflict Management Tactics For Parents (Conflicts and Negotiations series Book)
- Stixrud, William; Johnson, Ned. The Self-Driven Child Penguin Publishing Group.